

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้สื่อความหมายกันทั่วไปจนเรียกได้ว่า "ภาษาระหว่างประเทศ" (International language) นอกจากนี้จะเป็นสื่อสำคัญในการติดต่อสื่อสารกัน ภาษาอังกฤษยัง เป็นกุญแจสำคัญไปสู่ความรู้และข้อเท็จจริงทางวิทยาการต่าง ๆ ที่มีนับพันปีแล้ว สำหรับประเทศไทย ผู้นำทางการศึกษาที่ใกล้ชิด เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าการกำหนดให้เรียนเป็นวิชาบังคับมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และปัจจุบันก็ได้รับความนิยมนอกจากประชาชนอย่างกว้างขวาง

ภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะ จึงต้องอาศัยการฝึกจนคล่อง เป็นนิสัย ทักษะที่จะต้องฝึกควรเรียงลำดับตามความยากและความเหมาะสม คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่ในทางปฏิบัติแล้วการฟังได้รับการเน้นน้อยที่สุดในหลักสูตรทุกระดับ ทั้งที่เราใช้ทักษะนี้ในการสื่อความหมายมากกว่าทักษะอื่น คือ การอ่าน การเขียน และ

การพูด^๒ แม้กระทั่งในการสอนก็เช่นเดียวกัน เอ. นิดา^๓ (Eugene A. Nida) ให้เหตุผลว่า เหตุผลประการหนึ่งที่เรามักไม่ค่อยคำนึงถึงทักษะการฟัง (รวมทั้งการพูด) ก็คือความลำเอียงของเราเกี่ยวกับการศึกษาที่เชื่อว่า "สายตา" (eye gate) มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นสื่อสำคัญในการเรียนรู้ ดังที่ทามเซินไว้วา

...Another reason why we shun the auditory approach is our prejudice, built up largely by our own ideas about education, namely, that the 'eye gate' is really much more effective as a means of learning...

โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงภาษาและการเรียนภาษา บุคคลส่วนมากมักจะเข้าใจว่าการเรียนภาษาอังกฤษให้ไคลผลดีคือการท่องจำศัพท์ไ้มาก แท้ที่จริงการเรียนภาษาจะต้องเกี่ยวข้องกับ การเรียนเรื่องเสียง (phonetic feature) ศัพท์ (Vocabulary) และไวยากรณ์ (grammar) และจะตำคังกล่าวนี้ได้ก็ด้วยการค่อม ๆ เรียนรู้ทีละชั้นอย่างมีระเบียบ นักภาษาศาสตร์ทั่วไปเชื่อมั่นว่า ควรเริ่มต้นด้วยระบบเสียงเป็นอันดับแรก แต่การเรียนเพื่อที่จะให้เข้าใจระบบเสียงของภาษาอังกฤษเป็นขบวนการที่ช้าและยาก

^๒ Robert L. Ebel Encyclopedia of Educational Research 4th.ed. London: The Macmillan Company, Collier-Macmillan Limited, 1969. p.747.

^๓ Eugene A. Nida "Selective Listening" Teaching English as a Second Language; a Book of Reading. edited by Harold B. Allen. New York: McGraw-Hill, 1965. p.107.

“ไบรซ์ แวน ไชออก แนววิธีสอนภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์ แปล
โดย คมคาย จงเจริญสุข หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
๒๕๐๖ หน้า ๒๑.

อย่างนี้ โดยเหตุที่แต่ละภาษามีระบบเสียงแตกต่างกัน ชาร์ลส์ ซี. ฟรีส (Charles C. Fries) กล่าวว่า ถ้าเราวิเคราะห์ภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งตามหลักภาษาศาสตร์ จะพบว่าไม่มีเสียงใดของภาษานั้น เหมือนกันทุกประการกับภาษาเดิมของเรา เช่น ระดับเสียงสูงต่ำ (pitch) ไม่ทำให้ความหมายของคำแตกต่างกันในภาษาอังกฤษ ในขณะที่ระดับเสียงสูงต่ำนี้สื่อความหมายต่างกันในประเทศไทย ดังนั้นความแตกต่างของระบบเสียง ระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยจึงน่าจะทำให้ผู้เรียนประสบปัญหาทั้งในการพูดและการฟัง

อีกประการหนึ่งนิสัย (habits) ที่มีอยู่จากการเรียนรู้ภาษาเดิมของแต่ละบุคคลมักจะเป็นสาเหตุให้บุคคลบิดเบือน (distort) เสียงของภาษาใหม่ที่บุคคลนั้นได้ยินโดยไม่ได้ตั้งใจ ในทำนองเดียวกัน เมื่อบุคคลพยายามพูดภาษาใหม่ บุคคลนั้นก็จะนึกถึงความหมายของสิ่งที่ต้องการพูดในลักษณะของภาษาเดิมของตน ผลก็คือ บุคคลนั้นจะถ่ายทอดระบบเสียงของภาษาเดิมไปสู่ภาษาต่างประเทศทั้งทางการพูดและการฟัง ดังที่โรเบิร์ต ลาโด^๖ (Robert Lado) เขียนไว้ว่า

If we now place two speakers of different language facing each other in a similar diagram, when the listener hears an utterance in a foreign language he is learning, his set of native language habits cannot be eliminated at will, and he hears units of sound, words, phrases and sentences that are those of his own language, that is he distorts what he hears to fit the rapid-fire perceptions that he habitually hears. Similarly when he

^๕ Charles C. Fries Teaching and Learning English as a Foreign Language. Ann Arbor. University of Michigan Press, 1957. p. 10.

^๖ Robert Lado Language Testing. London: Longmans, Green and Co. Ltd., 1961. p. 14.

attempts to speak in a foreign language he thinks of the general meaning, the general threads of what he wants to say, but encoding into language units down to words and phonemes he handles the only way he has ever been able to handle them: through the habits of his native language. The result, of course, that he transfers the entire sound system of his native language to the foreign language both for listening and for speaking.

ดังนั้นการที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ระบบเสียงของภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการฟัง เป็นอย่างดียิ่ง การที่ผู้เรียนจะมีทักษะการฟังต้องอาศัยการฝึกเป็นระยะเวลานาน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาเพื่อทราบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาต้นๆ จะมีความสามารถในการจำแนกหน่วยเสียงที่แตกต่างกัน (distinctive sound units) ของภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นทักษะการฟังที่สำคัญประการหนึ่ง แตกต่างจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษเป็นปีแรกหรือไม่

ความมุ่งหมาย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษจากคำที่มีหน่วยเสียงต่างกัน เพียงหน่วยเสียงเดียว (minimal pairs) ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ และเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

สมมติฐานของการวิจัย

- ๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษรวมทั้งชายและหญิงมีความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษรวมทั้งชายและหญิง
- ๒. ความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชาย

และนักเรียนหญิงไม่แตกต่างกัน

๓. ความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชายที่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษและนักเรียนหญิงที่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

๔. ความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชายที่ไม่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษ และนักเรียนหญิงที่ไม่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ของ เขตของการวิจัย

๑. ประชากรในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างสุ่มจากโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาตอนต้น เป็นกลุ่มที่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษ และจากโรงเรียนที่ไม่มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาตอนต้น เป็นกลุ่มที่ไม่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษ

๒. เสียงที่รวบรวมเพื่อใช้ในข้อทดสอบคือ เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษในตำแหน่งต้น (Initial sounds) และตำแหน่งท้าย (Final sounds) เฉพาะพยัญชนะเดี่ยว (Single consonants) จากคำที่ปรากฏในหนังสือ ออกสฟอร์ด อิงลิช คอर्स พอร์ไทยแลนด์ เล่ม ๑ (The Oxford English Course for Thailand Book One).

๓. การวิจัยนี้จะเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกเสียง เฉพาะทักษะในการฟัง ระหว่างนักเรียนที่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษและนักเรียนที่ไม่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษ และความแตกต่างในการจำแนกเสียงระหว่าง เพศ ไม่ได้ศึกษาสาเหตุที่ทำให้ความสามารถนั้นแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกัน

๔. การวิจัยนี้จะพิจารณาคตัวแปรอิสระ (Assigned Variable) คือการมีพื้นความรู้หรือไม่มีพื้นความรู้ภาษาอังกฤษและตัวแปรตาม (Measured Variables) คือ ผลการทดสอบการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ ไม่ได้พิจารณาตัวแปรเกิน (Extraneous Variables) เช่น อายุ ความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ บลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฯลฯ ของกลุ่มตัวอย่าง หรือ วิธีสอน

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ข้อค้นพบที่ปรากฏจากการวิจัยนี้อาจจะไม่สมบูรณ์เนื่องมาจาก

๑. การทดสอบการฟังเสียงกระทำในห้องเรียนธรรมดา หรือห้องบริการอื่น ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องประชุม ไม่ใช่ห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Laboratory) หรือห้องเก็บเสียง (Booth) ในขณะที่ทดสอบจึงมักถูกรบกวนจากเสียงภายนอก ผู้วิจัยไม่อาจควบคุมได้
๒. ผลการตอบข้อทดสอบขึ้นอยู่กับความร่วมมือของกลุ่มตัวอย่างอย่างมาก
๓. ข้อทดสอบที่ใช้เพื่อการจำแนกเสียงมีลักษณะเป็นแบบให้เลือก (Multiple choice) ชนิด ๓ ตัวเลือก กลุ่มตัวอย่างมีโอกาสเดาได้ ผลที่ปรากฏอาจจะไม่แน่นอนตรงตามสภาพความเป็นจริง
๔. เทคนิคการสุ่มตัวอย่างที่จะทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อการวิจัยมีคุณสมบัติเป็นแบบสุ่มไม่เข้กัน (Randomization) อย่างสมบูรณ์ย่อมทำได้ยาก

คำจำกัดความ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษ หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาตอนต้นมาเลย

ชั้นประถมศึกษาตอนต้น หมายถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำที่มีหน่วยเสียงแตกต่างกันเพียงเสียงเดียว (minimal pairs) หมายถึง คำสองคำที่มีหน่วยเสียงที่แตกต่างกัน (distinctive sound units) เพียงหน่วยเสียงเดียว หน่วยเสียงที่แตกต่างกันนั้นทำให้ความหมายแตกต่างกันด้วย เช่น fan-van หน่วยเสียงที่แตกต่างกันคือ /f/ และ /v/

คำสามถล่อ (Triplet) หมายถึง คำสามคำ ที่มีหน่วยเสียงเหมือนกันทุกประการ อยู่สองคำ อีกคำหนึ่งมีหน่วยเสียงแตกต่างออกไปเพียงเสียงเดียว ตำแหน่งของคำที่แตกต่างออกไปนั้นอาจจะอยู่ตำแหน่งที่ ๑ ที่ ๒ หรือ ที่ ๓ ก็ได้ เช่น fan - van - fan

การวิจัยเรื่องนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการจำแนกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมตอนต้น และนักเรียนที่เพิ่งเริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยจะคัดสรรจากข้อทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยนี้ ข้อทดสอบนี้จะบันทึกลงในเทปบันทึกเสียงแล้วนำไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกไว้ นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และเปรียบเทียบมัชฌิมเลขคณิต โดยการใช้การทดสอบค่า z (z - test) นอกจากจะได้ทราบตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ข้อค้นพบของการวิจัยนี้ยังอาจจะเป็นประโยชน์แก่ครูที่สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาที่จะได้ทราบถึงเสียงที่เป็นปัญหาต่อการฟังของนักเรียน ครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมบทเรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนและเพิ่มพูนทักษะการฟังยิ่งขึ้น

๑๑ ตัวอย่างภาคผนวกหน้า ๔๔ ในวิทยานิพนธ์นี้

Deobold B. Van Dalen Understanding Educational Research: an Introduction. McGraw-Hill Book Company. 2nd ed., 1966. p.260.